

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio ja strategiset tavoitteet vuodelle 2027

Kasvatus- ja opetuslautakunta 01.09.2026 § 55
195/02.02.00/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä, 27.8.2026

Kauhavan kaupunginhallitus on kokouksessaan 4.5.2026 § 195 hyväksynyt vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Lähtötilanne Kauhavan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös oli ylijäämäinen. Vuoden 2026 talousarvio on noin 0,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2026 tulossuunnitelmastaan liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä, joiden toteutuessa vuoden 2026 tulos painuu alijäämäiseksi. Tase säilyy kuitenkin ylijäämäisenä.

Kunta-alan palkkaratkaisu nostaa palkkoja vuoden 2026 tasosta 1.4.2027 alkaen vähintään 2,4 %. Sopimukseen sisältyy ns. perälautatarkastelu, minkä vaikutus ei vielä ole tiedossa.

Talousarvion valmistelu Kauhavan kaupungin taloussuunnittelukausi on kolme vuotta, 2027–2029. Vuodelle 2027 laaditaan talousarvio ja vuosille 2028–2029 taloussuunnitelma. Talousarvio sisältää käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan, investointiosan, rahoitusosan ja taloussuunnitelman.

Vuodelle 2027 hyväksytty taloussuunnitelma on 886.000 euroa alijäämäinen. Kun taloussuunnitelma tarkistetaan edellä todetulla verorahoituksen supistumisella, on vuoden 2027 talous jopa 1.141.000 euroa alijäämäinen.

Merkittävästi kasvaneen alijäämätason vuoksi vuoden 2027 talousarviota ei voida lähteä rakentamaan taloussuunnitelman mukaisten toimintakulujen mukaan, vaan kuluja on karsittava siten, että tilikauden 2027 tulos tulee olemaan vahvistetun strategian mukaisesti vähintään nolla euroa. Tähän pääsemiseksi toimialojen menot saavat olla enintään vuodelle 2026 hyväksyttyjen määrärahojen tasolla.

Osana talousarviota hyväksytään myös henkilöstösuunnitelma. Talousarvio laaditaan valtuustoon nähden sitovana käyttötalousosan osalta toimialoittain ja investointiosan osalta hankeryhmittäin toimialatasolla kuitenkin siten, että hankinta-arvoltaan yli 1.000.000 euron investoinnit käsitellään erillisenä hankkeena.

Talousarvioon otetaan vuonna 2026 hyväksyttyyn kaupunkistrategiaan perustuvat konserni- ja toimielintasoiset, valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet ja niiden toteutumista kuvaavat mittarit. Hallintokunnat valmistelevat talousarvioesityksensä annettujen ohjeiden ja käyttyjen etukäteiskeskustelujen perusteella. Toimielimet palauttavat talousarvioesityksensä 4.9.2026.

Kaupunginhallitus antaa talousarvioesityksensä viimeistään 23.11.2026 (talousarviokirja valtuuston käsiteltäväksi). Tätä ennen julkaistaan kaupunginjohtajan talousarvioehdotus. Valtuusto käsittelee talousarvion 7.12.2026

Käyttötalous

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio laaditaan valtuustoon nähdessä sitovana. Palkkamäärärahat varataan siten, että kesäkuun 2026 palkkoja korotetaan 4,7 prosentilla. Sopimuskorotusten lisäksi palkkoihin vuonna 2027 tulevat työkokemukselliset huomioidaan.

Talousarvioehdotukset tulee tehdä todellista tarvetta vastaaviksi tarkkaa taloutta noudattaen. Talousarvioon ei saa sisällyttää nykytasosta toimintaa laajentavia uusia määrärahoja. Informatiivisissa tiedoissa annetaan selvitys hallintokunnan talousarviovuoden toiminnasta.

Tavoitteet

Talousarvioon sisällytetään valtuustoon nähdessä sitovat, toimielinkohtaiset strategiset tavoitteet. Tavoitteiden tulee toteuttaa kaupunkistrategiaa. Tavoitteita asetetaan koko sivistyspalvelujen osalta 6 tavoitetta.

Sivistyspalveluiden strategiset tavoitteet ovat esityslistan liitteenä.

Henkilöstöön liittyvät muutokset

Perusopetuksen osalta henkilöstön kokonaismäärässä tapahtuu vähenemistä. Henkilöstösuunnitelmaan on myös kirjattu nimikemuutoksia. Lehtorin virkanimikkeitä on muutettu päätoimisiksi tuntiopettajiksi. Sivistyspalvelujen henkilöstöön on ehdotettu lisättäväksi osallisuuskoodinaattori 50% työpanoksella. Palkkakustannuksia on jaettu sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan että elämänlaatulautakunnan kustannuksiin. Käytännössä osallisuuskoodinaattorin on ajateltu vastaavan esimerkiksi laajemmin päätöstentteon valmisteluun liittyvissä osallistamisprosesseissa, joissa kuullaan eri ikäisiä kuntalaisia ja pohditaan päätösten vaikutuksia eri näkökulmista.

Valmistavan opetuksen osalta on budjetoitu koko vuodeksi 2027 2,5 opettajaa ja 1 koulunkäynninohjaajaa. Perusopetuslakia on muutettu lailla perusopetuslain muuttamisesta (1369/2025). Muutoksella perusopetuslakiin on lisätty säännökset maahanmuuttajille järjestettävästä uudesta perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Tavoitteena on mahdollistaa valmistavasta opetuksesta siirtyminen perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen maahanmuuttajille tilanteissa, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi.

Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan tarvitsemia valmiuksia suomen tai ruotsin kielessä sekä siten edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Valmistavan opetuksen käyneiden oppilaiden määrä on Kauhavalla merkittävä, joten S2 opetuksen (suomi toisena kielenä) tarve on kasvanut merkittävästi. Tarpeeseen on reagoitu lisäämällä S2 opettajien määrää ja opetustunteja. Lisäys näkyy henkilöstösuunnitelmassa.

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueella jatketaan kokeiluna alkanutta hyväksi havaittua toimintakulttuuria, jossa isompien päiväkotien yhteydessä toimii lastenhoitaja, jonka sijoittelu täsmentyy lapsiryhmien tarpeen mukaan sekä päiväkodin johtajan ohjauksen mukaan. Varhaiskasvatuksessa on 4 täyttämätöntä vakanssia, joihin on varattu määräraha tämän kaltaiselle toiminnan kokeilulle. Kokeilua puoltaa yhteistyötoimikunnan pöytäkirjan kirjaus, jossa henkilöstön jaksamista halutaan tukea, varmistaa henkilöstön

työturvallisuus sekä taata jokaiselle lapselle oikeus turvalliseen ympäristöön. Lastenhoitajien lisäämisellä on merkittävä työkuormitusta vähentävä vaikutus myös päiväkodin johtajien työssä.

Varhaiskasvatuslain 15 § kirjaus siitä, että lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea heti tuen tarpeen ilmettyä sekä myös tehostettua ja erityistä tukea. Tällä henkilöstölisäyksellä vastataan lain velvoittamiin tarpeisiin.

Lisäksi varhaiskasvatuksen osalta on tarve valmistautua vuoden 2030 lakimuutokseen henkilöstön kelpoisuuksista. Varhaiskasvatuslaki tulee edellyttämään, että lapsiryhmissä on riittävä määrä varhaiskasvatuksen opettajia, sosionomeja sekä lastenhoitajia. Tähän valmistautuminen pyritään hoitamaan asteittain, jotta Kauhava täyttää lakiuudistuksen 2030. Varhaiskasvatukseen esitetään yhden lastenhoitajan nimekkeen muuttamista varhaiskasvatuksen sosionomiksi. Talousvaikutus on kokonaisuuden kannalta vähäinen. Varhaiskasvatuksen sosionomin palkka on korkeampi kuin lastenhoitajalla.

Kauhavan kaupunki tuottaa Evijärven kunnan varhaiskasvatuspalvelut ja laskuttaa Evijärveä toteuman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen palveluverkostoa tulee arvioida edelleen jatkossa huomioiden lasten määrä ja syntyvyys.

Budjettiesityksessä käyttötalouden osalta voidaan todeta seuraavaa:

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2027 talousarvioesityksen toimintakulut ovat 26.074.200 €. Käyttösuunnitelman 2026 vastaava summa on 24.843.640 €. Tilinpäätöksen 2025 toimintamenot olivat 24.005.140 €.

Toimintatuotot vuoden 2027 esityksessä ovat 1.985.680 €. Käyttösuunnitelman 2026 vastaava summa on 1.758.520 €. Tilinpäätöksessä 2025 ne olivat 1.928.790 €.

Toimintakatteeksi vuodelle 2027 muodostuu esityksessä -24.088.520 €. Se on 1.003.400 € enemmän kuin käyttösuunnitelmassa 2026 (-23.085.120 €). Tilinpäätöksessä 2025 toimintakate oli -22.076.350 €.

Liitteenä olevassa talousarvioraportissa näkyy koko sivistyspalvelujen toimialan tulot ja menot.

Investoinnit

Investointeihin otettavan hankkeen / hankinnan kustannusten on oltava vähintään 10.000 euroa. Käyttöomaisuuden vuosikorjausmenot budjetoidaan käyttötalouteen, ainoastaan perusparannuskustannukset otetaan uushankintojen lisäksi investointeihin. Kukin toimielin tekee omat esityksensä.

Talousarvion laadintaohjeissa todetaan, että sivistyspalveluiden investointeihin osoitetaan enintään 20.000 €. Investointimääräraha käytetään päiväkotien ja koulujen ulkokalusteisiin, joiden kohteet tarkentuvat talousarviokäsittelyn kuluessa.

Esityslistan liitteenä ovat talousarvion laadintaohje, henkilöstösuunnitelma, sivistyspalveluiden strategiset tavoitteet sekä

talousarvioesitys. Taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 ja talousarvion tekstiossa käsitellään kasvatus- ja opetuslautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Esityslistan oheismateriaalina on talousarvion laadintaohjeessa pyydetty listaus ei-lakisääteisistä menoista euromäärineen.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy kasvatus- ja opetuslautakunnan

1. strategiset tavoitteet mittareineen ja tavoitetasoineen vuodelle 2027
2. talousarvion vuodelle 2027
3. henkilöstösuunnitelman vuodelle 2027

Asian käsittely

Maria Lindholm teki vastaesityksen, jossa sivistysjohtajan talousarvioesitykseen vuodelle 2027 lisätään neljän luokanopettajan henkilöstökulut ajalle 1.8.-31.12.2027.

Sirpa Ylikantola kannatti Maria Lindholmin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty vastaesitys sivistysjohtajan ehdotukseen, joten on suoritettava äänestys.

Puheenjohtajan ehdotuksesta äänestys hyväksyttiin suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksenä siten, että sivistysjohtajan ehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Maria Lindholmin ehdotusta kannattavat äänestävät ei.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin

- 2 jaa-ääntä
- 8 ei-ääntä.

Sivistysjohtajan ehdotuksen puolesta äänestivät Anne Hautala ja Joni Pirhonen.

Maria Lindholmin ehdotuksen puolesta äänestivät Niina Järvinen, Emma Kivikangas, Jenni Korpi, Lea Korpi, Veli-Matti Lillbacka, Maria Lindholm, Seppo Malmi ja Sirpa Ylikantola.

Puheenjohtaja totesi, että jäsen Maria Lindholmin tekemä vastaehdotus hyväksyttiin äänestyksen jälkeen.

Päätös

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi yksimielisesti kasvatus- ja opetuslautakunnan

1. strategiset tavoitteet mittareineen ja tavoitetasoineen vuodelle 2027
 - sekä 3. henkilöstösuunnitelman vuodelle 2027
- sivistysjohtajan päätösehdotuksen mukaisesti.

Kohdan 2. talousarvion vuodelle 2027 osalta kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi Maria Lindholmin ehdotuksen äänestystuloksella 2–8.

Tämän pykälän käsittelyn aikana pidettiin puheenjohtajan ehdotuksesta kokoustauko ennen päätöksentekoa klo 19:03–19:09.

Pöytäkirjaan merkittiin, että opetuspäällikkö oli paikalla kokouksessa asian käsittelyn ajan klo 17:36–19:03 ja hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Lisätietoja

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä, puh. 044 4834 805,

etunimi.sukunimi@kauhava.fi
